

Na skládkách skončí půl miliardy plechovek ročně

2.12.2024 - | Český svaz pivovarů a sladoven

Každý rok na tuzemských skládkách a ve spalovnách skončí půl miliardy plechovek, tedy přes 11 000 tun kovových obalů v hodnotě takřka půl miliardy korun.

Špatné nakládání s kovovým obaly pomůže vyřešit jejich zálohování

Přitom by se díky prakticky nekonečné recyklovatelnosti hliníku mohly do systému vracet. Řešení nabízí plánovaný systém zálohování PET lahví a plechovek. Pivovarnický sektor má dlouholeté pozitivní zkušenosti se zálohováním vratných pivních lahví. Český svaz pivovarů a sladoven připomíná, že rozšíření zálohování také na plechovky a PET lahve přinese řadu ekonomických benefitů a výrazně sníží uhlíkovou stopu obalových materiálů. V situaci, kdy podobné systémy zavádí všechny okolní země, pomůže zálohový systém zachovat konkurenceschopnost českých pivovarů v evropském kontextu.

Právě počet zemí, které PET lahve a plechovky už zálohují nebo brzy zálohovat budou, je jedním z klíčových ekonomických důvodů, proč o zálohování v České republice diskutovat. „Německo už zálohuje přes 20 let, Slovensko poslední tři roky, Polsko a Rakousko se k nim přidají od ledna příštího roku. Česká republika tak bude obklopena zeměmi, ve kterých budou nápojové obaly uzavřeně cirkulovat,“ vysvětluje Tomáš Slunečko, ředitel Českého svazu pivovarů a sladoven, a dodává: „To povede ke snížení množství dostupného recyklovaného PETu a hliníku, který pivovary potřebují k výrobě nových obalů, a ve svém důsledku k ohrožení konkurenceschopnosti českého pivovarnictví v Evropě.“

Současná data ukazují, že Češi některé typy odpadů třídí dobře, plechovky mezi ně ale nepatří. Navíc s vytríděným materiálem stávající systém nenakládá efektivně. „Pouze 30 % plechovek a 42 % plastových odpadů skutečně recyklujeme, zbytek končí na skládkách nebo ve spalovnách. Česká ekonomika tak zbytečně přichází o zhruba 500 milionů plechovek ročně, tedy zhruba 11 000 tun tohoto obalového materiálu ročně v hodnotě takřka půl miliardy korun,“ upozorňuje Tomáš Slunečko.

Recyklace plechovek snižuje uhlíkovou stopu o 80 %

Zavedení zálohového systému na PET lahve a plechovky umožní velkou část tohoto jinak ztraceného materiálu vysbírat, recyklovat a znovu využít na výrobu nových pivních plechovek. „Systém zálohování pomůže vracet materiál zpátky do oběhu a pochopitelně bude mít pozitivní dopad i na životní prostředí. Až 97 % hmotnosti plechovky lze využít pro výrobu nového obalu, přičemž se při zpracování recyklátu spotřebuje až o 95 % méně energie než při výrobě z nové suroviny. I po započtení ostatních dopadů má plechovka z recyklovaného materiálu až o 80 % nižší uhlíkovou stopu v porovnání s výrobou nové plechovky,“ uvádí Michal Voldřich, prezident Českomoravského svazu minipivovarů.

Pozitivní zkušenosti se zálohovanými lahvemi

Vracení nápojových obalů zpět do prodejen není pro Čechy ničím nezvyklým. Zkušenosti s vratnými

pivními lahvemi sahají do první poloviny 20. století a dnes je to největší plně cirkulární systém v českém potravinářství. O tom, že Češi jsou zálohování nápojových obalů přivyklí, svědčí průměrná návratnost přes 90 % napříč trhem, přičemž vrácené pивní láhve putují zpět do pivovarů k opětovnému využití.

Zálohový systém na PET lahve a plechovky má také podporu veřejnosti. Pozitivně se k němu staví[1] 76 % Čechů a 90 % Čechů věří, že by toto opatření výrazně omezilo zbytečné a bezmyšlenkovité odhazování odpadků. Veřejnost je tedy přesvědčena, že by ze zavedení systému těžilo i životní prostředí.

Data ze zahraničí ukazují, že zálohování značně snižuje celkové množství pohozených plechovek v přírodě. „Na Slovensku se po zavedení zálohového systému podíl plechovek na odpadu vybíraném v přírodě snížil z 20 % na 2 %. Už ve druhém roce svého fungování systém dosáhl míry sběru přes 92 %, přičemž všechny byly recyklovány zpátky do nových plechovek,“ sdílí zkušenost od našich východních sousedů Vladimír Machalík, výkonný ředitel Slovenského sdružení výrobců piva a sladu.

Včasné zavedení zálohového systému přinese tyto benefity i do České republiky a zároveň pomůže ochránit české pivovarnictví v celoevropském kontextu. „Věříme, že zavedení zálohového systému je jedním z nezbytných předpokladů pro udržení konkurenceschopnosti českého pivovarnictví a zároveň nástrojem, jak snižovat uhlíkovou stopu našeho odvětví. Navíc pomůže efektivně využívat dnes bezúčelně likvidovaný materiál,“ uzavírá Tomáš Slunečko. Podle aktuálních plánů Ministerstva životního prostředí by zálohový systém v Česku mohl fungovat už od roku 2027.

[1] Dle výzkumu provedeného společností Ipsos v červnu roku 2024 na reprezentativním vzorku populace ČR, celkem 4247 respondentů.

<https://ceske-pivo.cz/na-skladkach-skonci-pul-miliardy-plechovek-rocne-spatne-nakladani-s-kovovym-obaly-pomuze-vyresit-jejich-zalohovani>